

Moció del grup municipal Tots fem Ribes per homenatjar els deportats als camps nazis de la Vall de Ribes

Ribes de Freser, 11 de gener de 2021

El 27 de gener se celebra el Dia Internacional de Commemoració en Memòria de les Víctimes de l'Holocaust a tot Catalunya. Diverses poblacions del país (Girona, Sabadell, Manresa, Igualada, Castellar del Vallès, Sant Cugat del Vallès, Olot, Súria, Puig-Reig, Prats de Lluçanès, etc.) ho han recordat i homenatjat col·locant llambordes *stolpersteine* en llocs significatius de la població o davant de les llars on van néixer o van viure persones que, fugint de la persecució franquista, van ser capturades a França i deportades a camps de concentració nazis.

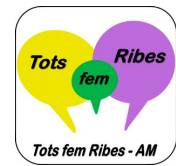
Les llambordes *stolpersteine* són petits monuments creats per l'artista alemany Gunter Demnig en memòria de les víctimes del nazisme. Les *stolpersteine* són llambordes quadrades de 10cm x 10cm, fetes de formigó i cobertes d'una fulla de llautó, on es graven les dades de cada persona i que es col·loquen al paviment de davant dels edificis o llocs on les víctimes van viure o treballar lliurement abans de ser empresonades i deportades. Cada llamborda és única i es realitza de manera especial a mà, com a gest de respecte i humanitat que vol contrastar amb l'exterminació industrialitzada dels nazis. El memorial en forma de plaques disperses esteses per tot el continent que ha esdevingut la suma dels *stolpersteine* ens permet adonar-nos de la magnitud de la tragèdia. Des de l'inici del projecte, el 1993, s'han col·locat més de 50.000 llambordes a diversos països d'Europa: Alemanya, Àustria, Hongria, Països Baixos, Bèlgica, Txèquia, Polònia, Ucraïna, Itàlia, Noruega, etc. La primera instal·lació a Catalunya es va fer el 2015 a Navàs.

Pensem que la lluita per mantenir la memòria de les víctimes del nazisme ha de continuar en el temps i que aquest memorial és una bona manera de recordar els ribatans que en van ser víctimes.

Segons el treball de recerca sobre els deportats de la Vall de Ribes als camps de concentració Nazis realitzat per en Jordi Pons i Pujol, doctor en Història i membre de l'Associació Memòria i Història de Manresa, i que és un dels impulsors de la recuperació de la memòria històrica del país, ha revelat que un mínim de sis ribatans, de naixement o de residència, van ser deportats als camps de concentració nazis. Eren vilatans que van exiliar-se a França el febrer de 1939 fugint de l'exèrcit d'ocupació franquista i de la repressió que s'abatia sobre el nostre país. Allà, separats de les dones i internats en camps de refugiats, primer, i mobilitzats com a treballadors al servei de l'exèrcit francès, després, foren capturats per l'exèrcit alemany quan el III Reich va envair i ocupar França el maig i juny de 1940.

L'acord Franco – Hitler d'agost de 1940 va significar la seva deportació a Mauthausen i Neuengamme, camps d'extermini pel treball.

A mitjan 1942 quatre dels sis ribatans havien ja mort. Només dos d'ells van sobreviure i van viure l'alliberament del camp per les tropes aliades el 5 de maig de 1945. Dos supervivents, però, que no van poder tornar a Catalunya perquè la dictadura franquista va sobreviure a la caiguda dels altres règims feixistes.

Relació de deportats identificats:

BONAL TRABAL, Pere. Deportat a Mauthausen l'any 1941. Va morir al subcamp de Gusen el 4.1.42, als 26 anys. Nat de Ribes de Freser, però de petit ja va anar a viure a Manlleu.

CORCOY SURROCA, Josep. Deportat a Mauthausen l'any 1941. Mor al subcamp de Gusen el 13.1.42, als 27 anys d'edat. Era impressor, casat i amb domicili habitual a Ribes de Freser.

GUILLEM COMAS, Francesc. Deportat a Mauthausen l'any 1940, mor al subcamp de Gusen el 15.11.41. Era nat de Borriana (Castelló) amb domicili habitual a l'antic carrer Pons i Gallarza, 8, Ribes de Freser.

SURROCA BOVÉ, Josep. Deportat a Mauthausen l'any 1941, on mor el 19.6.1942 amb 28 anys. Era nat a Dòria i vivia a la Colònia Recolons, Casa 8, nº 7, actualment, carrer Balandrau.

PINYOL MAYOR, Josep. Deportat a Mauthausen l'any 1941 als 20 anys. Era nat a Ribes de Freser i pagès. Va ser alliberat l'any 1945. La pervivència del règim franquista va impedir que pogués tornar de l'exili. Va romandre a França amb l'estatut de refugiat polític.

LÓPEZ GABARRÓN, Josep. Deportat a Neuengamme l'any 1944 amb 23 anys. Nascut a Fornells (Toses), vivia a França des de petit. Va sobreviure i va romandre a França.

ACORDS

Primer.- Demanar un informe a l'Arxiu Comarcal del Ripollès sobre cadascuna de les víctimes deportades als camps d'extermini a partir de la documentació dipositada de Ribes de Freser i de l'Ajuntament de Toses per esbrinar-ne el darrer domicili exacte i els familiars encara vius. Afegir noves víctimes a l'homenatge si es troben.

Segon.- Adoptar les mesures pressupostàries adequades per poder fer possible la instal·lació dels memorials a Ribes de Freser i/o Toses en els llocs més convenients segons l'informe de l'Arxiu Comarcal del Ripollès.

Tercer.- Contactar amb el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, encarregat de gestionar el projecte Stolpersteine a Catalunya.

Quart.- Acordar la data de l'execució de la instal·lació coincidint amb la commemoració del 27 de gener del 2022 o en dates anteriors si es disposa ja de les llambordes.

Cinquè.- Dissenyar un acte d'homenatge adequat per l'ocasió amb els familiars conjuntament amb tots els grups municipals als consistoris de Ribes de Freser i Toses.